

ANALIZA KONKURSA
ZA FINANSIRANJE I SUFINANSIRANJE
PROGRAMA I PROJEKATA
MINISTARSTVA OMLADINE I SPORTA

Otvoreno o konkursima

Analiza konkursa za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata Ministarstva omladine i sporta

Tim koalicije Otvoreno o konkursima

Jul 2021. godine

Sadržaj

I Uvod	3
II Osnovne informacije, uslovi apliciranja i kriterijumi za bodovanje	4
III Rezultati i dostupna dokumentacija	6
IV Analiza rezultata konkursa.....	8
1. Regionalna zastupljenost odobrenih projekata.....	8
2. Godine protekle od osnivanja udruženja.....	8
3. Vidljivost udruženja na internetu	10
4. Godišnji prihodi udruženja građana.....	11
5. Dodatni nalazi	13
V Zaključci i preporuke	16
Zaključci	16
Preporuke	17
Preporuke za dalje korake Koalicije otvoreno o konkursima	17
Preporuke za unapređenje konkursa Ministarstva omladine i sporta.....	18

I Uvod

Analiza konkursa za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata Ministarstva omladine i sporta izvršena je sa ciljem ukazivanja na načine dodele sredstava u omladinskom sektoru, proces raspisivanja konkursa, ali i da bi pružila osnov za kreiranje preporuka za povećanje transparentnosti i unapređenje procesa.

Izvršena je tokom jula 2021. godine i odnosi se na sledeće javne konkurse:

– Javni konkurs za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata za sprovođenje ciljeva Nacionalne strategije za mlade i programa „Mladi su zakon” (Odluka o dodeli sredstava za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata broj: 401-01-279/2021-04 od 19. maja 2021. godine i Rešenje o rasporedu dela sredstava za programe i projekte od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora u 2021. godini, broj: 401-01-283/2021-04 od 19. maja 2021. godine);

– Javni konkurs za stimulisanje različitih oblika zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mladih (Odluka o dodeli sredstava za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata broj: 401-01-281/2021-04 od 19. maja 2021. godine i Rešenje o rasporedu dela sredstava za programe i projekte od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora u 2021. godini, broj: 401-01-285/2021-04 od 19. maja 2021. godine).

II Osnovne informacije, uslovi apliciranja i kriterijumi za bodovanje

Ministarstvo omladine i sporta raspisalo je 3. februara 2021. godine [javne konkurse za programe i projekte od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora](#). Sam poziv sadržao je smernice za podnosioc predloga projekata i konkursnu dokumentaciju, sadržanu od četiri obrasca, neophodna za podnošenje predloga projekata.

Rok za dostavljanje predloga projekata je bio 15 dana.

U smernicama su navedeni ciljevi raspisanih konkursa:

Ciljevi javnog konkursa za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata za sprovođenje ciljeva Nacionalne strategije za mlade i programa „Mladi su zakon” su:

- A) Sprovođenje ciljeva Nacionalne strategije za mlade za period od 2015. do 2025. godine;
- B) Sprovođenje programa MLADI SU ZAKON.¹

Dok je cilj javnog konkursa za stimulisanje različitih oblika zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mladih:

- Finansiranje programa i projekata kojima se razvijaju održive usluge i mehanizmi koji pospešuju karijerno vođenje i savetovanje, preduzetništvo, zapošljivost i zaposlenost mladih i povećava usklađenost znanja, veština i kompetencija koje se stiču u procesu celoživotnog učenja, sa potrebama tržišta rada.²

Smernice na oba konkursa predviđaju sledeće kriterijume za evaluaciju projekata:

1. Usklađenosti rezultata i efekata programa ili projekta sa ciljevima konkursa i doprinosa ostvarivanju javnog interesa u oblastima omladinskog sektora (nosi maksimalno 25 bodova);
2. Kapacitet nosioca programa ili projekta (nosi maksimalno 18 bodova);
3. Sadržaj i izvodljivost predloga programa ili projekta (nosi maksimalno 18 bodova);
4. Obuhvat i usklađenost sa potrebama ciljnih grupa (nosi maksimalno 10 bodova);
5. Održivost efekata programa ili projekta (nosi maksimalno 7 bodova);
6. Svrishodnost i racionalnost troškova programa ili projekta (nosi maksimalno 13 bodova);
7. Vidljivost programa ili projekta (nosi maksimalno 8 bodova);

¹Javni konkurs za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata za sprovođenje ciljeva Nacionalne strategije za mlade i programa „Mladi su zakon”, Smernice za podnosioc predloga programa i projekata, dostupno na: <https://www.mos.gov.rs/storage/2021/02/konkursna-dokumentacija-nsm-msz.zip>

²Javni konkurs za stimulisanje različitih oblika zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mladih, Smernice za podnosioc predloga programa i projekata, dostupno na: <https://www.mos.gov.rs/storage/2021/02/konkursna-dokumentacija-zaposljavanje.zip>

8. Kvalitet realizacije prethodnih programa ili projekata koje je finansiralo Ministarstvo (+1,0,-8 moguće vrednovanje).

Ukupan mogući broj bodova iznosi 100.

Stručni pregled i vrednovanje predloženih programa ili projekta vrši Komisija za stručni pregled podnetih predloga programa i projekata za finansiranje programa i projekata od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora na [osnovu Pravilnika o finansiranju i sufinansiranju programa i projekata od javnog interesa u oblasti omladinskog sektora](#). Komisiju obrazuje ministar nadležan za poslove omladine.

U smernicama za oba konkursa, Ministarstvo posebno navodi i deo koji se odnosi na vidljivost. U nastavku tekst iz Smernica koji se ponavlja na oba konkursa.

„Nosioci predloga programa ili projekta su u obavezi da predvide aktivnosti i sredstva u cilju informisanja mladih i šire javnosti o donatoru, programu ili projektu, planiranim aktivnostima, događajima i rezultatima programa ili projekta.

Prilikom definisanja i planiranja budžeta, neophodno je predvideti način i stepen informisanja mladih i šire javnosti o programu ili projektu u odnosu na teritorijalnu pokrivenost programa ili projekta.

U cilju povećanja vidljivosti programa ili projekta, tokom njegove realizacije, Nosioci programa ili projekta će biti u obavezi da:

- kreiraju i distribuiraju odgovarajuće poruke ka ciljnim grupama;*
- koriste odgovarajuće kanale komunikacije za ciljnu grupu kojoj su namenjene informacije (TV, internet i društvene mreže, radio, novine, štampani materijal i sl.);*
- na svojoj internet prezentaciji istaknu vizuelni identitet i link ka internet prezentaciji Ministarstva kao donatora, da objave informacije o odobrenom programu ili projektu, kao i da je koriste u svrhu informisanja mladih i šire javnosti o programskim ili projektnim aktivnostima i u svrhu pozivanja učesnika na događaje koji se organizuju tokom njegove realizacije;*
- vode kalendar događaja i aktivnosti i dostavljaju ga Ministarstvu na mesečnom nivou do 25-og u mesecu za naredni mesec, a najkasnije 15 dana pre samog događaja tj. aktivnosti;*
- komuniciraju sa medijima u saradnji sa Ministarstvom;*
- dostavljaju Ministarstvu fotografije i kratke video zapise sa događaja;*
- dostavljaju Ministarstvu pres kliping koji sadrži sve članke, emisije, priloge i sl. koje su mediji objavili o programu ili projektu.“³*

³ Ibid

III Rezultati i dostupna dokumentacija

Rezultati⁴ su zvanično objavljeni na sajtu Ministarstva omladine i sporta dana **01. jula 2021. godine**.

Ugovori su svečano potpisani 28. juna 2021. godine u Palati Srbije.

Odluke o dodeli sredstava za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata nisu javno dostupne, ali postoje, uzimajući u obzir činjenicu da se u okviru Rezultata javnog konkursa za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata za sprovođenje ciljeva Nacionalne strategije za mlade i programa „Mladi su zakon“ i Rezultata Javnog konkursa za stimulisanje različitih oblika zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mladih, navodi da su obe odluke donete 19. maja 2021. godine.

Rešenja o dodeli sredstava nisu javno dostupna. Ne postoji pravo na žalbu ili prigovor, kao ni pouka o pravnom leku.

Iako su odluke o dodeli sredstava donesene 19. maja, organizacije čiji predlozi projekata nisu odobreni nisu bile o tome obavestene sve do 01. jula, kada su rezultati zvanično objavljeni, odnosno do 28. juna, kada su mogle da vide na sajtu svečano potpisivanje ugovora.

Objavljeni rezultati ne pružaju adekvatan uvid u proces evaluacije i selekcije podnetih programa i projekata.

Dokumenti koji su objavljeni i javno dostupni prikazuju zbirne sumarne bodovanja po projektima, ukupne sume odobrenih sredstava, nazive projekata i udruženja kojima je odobreno finansiranje, kao i sedište udruženja.

Objavljeni dokumenti ne prikazuju:

- Broj bodova koje su predlozi projekata dobili prema kriterijumima utvrđenim Smernicama;
- Dokumentaciju o radu komisija koja bi omogućila da se ostvari uvid u način i metodologiju i dinamiku rada (zapisnike, plan rada, datum slanja predloga, dodatne komentare na projekte, pojedinačna bodovanja i slično);

⁴ Rezultat javnog konkursa za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata za sprovođenje ciljeva Nacionalne strategije za mlade i programa „Mladi su zakon“, dostupno na: <https://www.mos.gov.rs/vest/rezultati-javnog-konkursa-za-finansiranje-i-sufinansiranje-programa-i-projekata-za-sprovođenje-ciljeva-nacionalne-strategije-za-mlade-i-programa-mladi-su-zakon5>, i Rezultat Javnog konkursa za stimulisanje različitih oblika zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mladih, dostupno na: <https://www.mos.gov.rs/vest/rezultati-javnog-konkursa-za-stimulisanje-razlicitih-oblika-zaposljavanja-samozaposljavanja-i-preduzetnistva-mladih6>

- Razloge odbijanja projekata koji nisu prošli administrativnu proveru;
- Informacije o prigovoru, žalbi, pravu na uvid ili slično.

IV Analiza rezultata konkursa

Analiza rezultata konkursa rađena je po četiri osnova:

1. Regionalna zastupljenost odobrenih projekata

Na osnovu zvanično dostupnih podataka sa sajta Agencije za privredne registre, udruženja koja su dobila projekte klasifikovana su na osnovu mesta sedišta.

Ključni nalazi:

- Od ukupno 66 odobrenih predloga projekata na oba konkursa, 30 programa i projekata odobreno je udruženjima registrovanim u Gradu Beogradu. U procentima 45.45 % odobrenih projekata dodeljeno udruženjima registrovanim na teritoriji glavnog grada;
- Region Vojvodine zastupljen je sa 20 predloga projekta (od ukupno 66) od čega čak 11 sa teritorije grada Novog Sada;
- Čak 41 od ukupno 66 projekata dodeljeno je udruženjima koji su registrovani na teritoriji Grada Beograda i Novog Sada;
- U slučaju konkursa za realizaciju ciljeva Nacionalne strategije za mlade, udruženjima sa teritorije Grada Beograda i Vojvodine raspoređeno je 70,04 miliona dinara od ukupno 84,99 miliona koliko je na ovom konkursu dodeljeno. Od toga, udruženjima sa teritorije Grada Beograda raspoređeno je 45,64 miliona dinara;
- U slučaju konkursa za zapošljavanje, udruženjima koja su registrovana na teritoriji Grada Beograda i AP Vojvodine dodeljeno je 56,85 miliona dinara od ukupno 79,99 miliona koliko je na ovom konkursu dodeljeno. Od toga, udruženjima sa teritorije Grada Beograda raspoređeno je 43,52 miliona dinara.

2. Godine protekle od osnivanja udruženja

Na osnovu zvanično dostupnih podataka sa sajta Agencije za privredne registre, analizirane su godine osnivanja udruženja koja su predložena za finansiranje.

Ključni nalazi:

- Od 32 odobrena projekta na konkursu za zapošljavanje 8 organizacija koje su dobile projekte su osnovane nakon nakon 1. januara 2018. godine (postoje manje od 4 godine), dok su 2 udruženja osnovana nakon 1. januara 2020. godine (postoje manje od 2 godine);
- Na konkursu za ostvarivanje ciljeva Nacionalne strategije za mlade podršku su dobila 4 udruženja osnovana nakon 1. januara 2018. godine (postoje manje od 4 godine).

U nastavku prikaz udruženja u odnosu na datum osnivanja:

RB	Konkurs	Naziv udruženja	Datum osnivanja	Naziv projekta	Odobrena suma u RSD
----	---------	-----------------	-----------------	----------------	---------------------

1	Ciljevi NSM	SVETIONIK ZNANJA	12.12.2019.	Svetionik znanja	2.800.000,00
2	Ciljevi NSM	KLUB MLADIH LIDERA	07.11.2018.	„Preuzmi odgovornost“	1.900.000,00
3	Ciljevi NSM	Regionalni centar za ekspertizu u obrazovanju za održivi razvoj Vojvodine	20.02.2018.	Čuvari budućnosti	1.300.000,00
4	Ciljevi NSM	Udruženje građana „Good ENERGY“	25.6.2019.	„Eko edukacija moja nova zanimacija“	2.700.000,00
5	Zapošljavanje	„NOVA INICIJATIVA MLADIH ZA BOLJU BUDUĆNOST“	22.01.2020.	„Šansa za novi početak“	4.900.000,00
6	Zapošljavanje	Nevladina organizacija „Centar za edukaciju i razvoj omladine Beogradada“	22.10.2018.	„Pokreni se i iskoristi šansu2“	4.700.000,00
7	Zapošljavanje	Udruženje građana „Vera ljubav nada Šajkaš“	07.03.2018.	„KORAK NAPRED“	1.200.000,00
8	Zapošljavanje	„Udruženje roma Beočin“ - Beočin	05.05.2020.	Podsticanje zapošljavanja mladih Roma kroz samozapošljavanje i preduzetništvo	1.200.000,00
9	Zapošljavanje	UDRUŽENJE GRAĐANA BELI GRAD	10.12.2019.	Ulazak mladih u svet inovacija	3.193.000,00
10	Zapošljavanje	„Komitet za prosperitet društva“	27.01.2019.	„Preduzetnik to sam ja!“	3.200.000,00
11	Zapošljavanje	Trening centar Stepa 2019	05.02.2019.	Obuka mladih šivača za samostalan rad	4.600.000,00
12	Zapošljavanje	Asocijacija mama Srbije	22.10.2020.	Super mama	2.200.000,00

3. Vidljivost udruženja na internetu

Analizirana je i vidljivost udruženja koja su dobila projekte na internetu, kroz analizu i pretragu naziva organizacija putem Google, Facebook-a i Instagrama. Kako bi pouzdanost podataka bila veća, pretraživano je po nazivima udruženja latinicom i ćirilicom.

Ključni nalazi:

- Za 5 udruženja koja su dobila projekte na konkursu za NSM kao i za 14 koja su dobila projekte na konkursu za zapošljavanje nije pronađena internet prezentacija;
- Za 7 udruženja koja su dobila projekte na konkursu za NSM i 8 udruženja koja su dobila projekte na konkursu za zapošljavanje nije pronađen profil na društvenim mrežama Instagram i Facebook;
- Na oba konkursa za ukupno 8 udruženja nije pronađen ni jedan kanal komunikacije (sajt, instagram, facebook).

U nastavku prikaz udruženja bez pronađenih kanala komunikacije (internet prezentacija, facebook, instagram) :

RB	Konkurs	Naziv udruženja	Naziv projekta	Odobrena suma u RSD
1	Ciljevi NSM	Udruženje građana „Vera ljubav nada“ Novi sad	„LAZARUS!“	4.100.000,00
2	Ciljevi NSM	Asocijacija ruralne omladine Srbije	Stvaranje uslova za unapređenje bezbednosne kulture mladih u saobraćaju	1.500.000,00
3	Ciljevi NSM	KLUB MLADIH LIDERA	„Preuzmi odgovornost“	1.900.000,00
4	Zapošljavanje	„Udruženje roma Beočin“ - Beočin	Podsticanje zapošljavanja mladih Roma kroz samozapošljavanje i preduzetništvo	1.200.000,00
5	Zapošljavanje	„Komitet za prosperitet društva“	„Preduzetnik to sam ja!“	3.200.000,00
6	Zapošljavanje	UDRUŽENJE GRAĐANA BELI GRAD	Ulazak mladih u svet inovacija	3.193.000,00

7	Zapošljavanje	SAVEZ PRONALAZAČA SRBIJE	Dani edukativnosti mladih preduzetnika	1.400.000,00
8	Zapošljavanje	Savez mladih osoba sa invaliditetom sa juga Srbije	„Korak do posla“	1.600.000,00

4. Godišnji prihodi udruženja građana

Na osnovu zvanično dostupnih informacija na sajtu Agencije za privredne registre, analizirane su organizacije na osnovu godišnjih prihoda.

Ključni nalazi :

- Na konkursu za NSM, 8 udruženja je dobilo više novca za projekat nego što im je bio celokupan prihod prethodne godine;
- Na konkursu za zapošljavanje, 7 udruženja je dobilo više novca za realizaciju projekata od njihovog celokupnog prihoda od prethodne godine.

Prikaz konkursa za zapošljavanje:

Redni broj	Naziv udruženja	Naziv projekta	Odobrena sredstva u RSD	Prihod 2020 u RSD	Prihod 2019 u RSD
1	NOVA INICIJATIVA MLADIH ZA BOLJU BUDUĆNOST“	„Šansa za novi početak“	4.900.000,00	4.796.000,00	0
2	„OMLADINSKO TURISTIČKI KLASER SREM“	Informatička pismenost i prezetništvo – Nove veštine za bolju zapošljivost mladih	3.434.000,00	1.000,00	5.000,00
3	Udruženje građana „Vera ljubav nada Šajkaš“	„KORAK NAPRED“	1.200.000,00	189.000,00	358.000,00
4	„Elsa – Evropsko udruženje studenata	"XIV ELSA-ina škola za	1.500.000,00	Nije objavljen	Nije objavljen

	prava i mladih pravnik, Lokalna grupa Beograd“	buduće lidere "KOLIKO SAM U PRAVU!"		izveštaj	izveštaj
5	Savez mladih osoba sa invaliditetom sa juga Srbije	„Korak do posla“	1.600.000,00	0	0
6	UDRUŽENJE GRAĐANA BELI GRAD	Ulazak mladih u svet inovacija	3.193.000,00	700.000,00	Izjava o neaktivnosti
7	Asocijacija mama Srbije	Super mama	2.200.000,00	Nije podnet finansijski izveštaj APR-u	/

Prikaz konkursa za ostvarivanje ciljeva NSM:

Redni broj	Naziv udruženja	Naziv projekta	Odobrena sredstva u RSD	Prihod 2020 u RSD	Prihod 2019 u RSD
1	Centar za razvojnu politiku i saradnju	Labaratorija za kreativno delovanje	1.500.000,00	1.026.000,00	1.833.000,00
2	Udruženje građana „Vera ljubav nada“ Novi sad	„LAZARUS!“	4.100.000,00	2.952.000,00	12.266.000,00
3	Asocijacija ruralne omladine Srbije	Stvaranje uslova za obezbeđenje bezbednosne kulture mladih u saobraćaju	1.500.000,00	486.000,00	0
4	Organizacija za razvoj i demokratiju	Bezbedni i osnaženi	2.500.000,00	Nije objavljen	0

	Bujanovac				
5	Studentska unija Fakulteta tehničkih nauka	Zaštitar	1.800.000,00	Izjava o neaktivnosti	10.000,00
6	Udruženje građana „Good ENERGY“	„Eko edukacija moja nova zanimacija“	2.700.000,00	280.000,00	1.000.000,00
7	AUTO SPORTSKI KLUB „PETRO MAX“	Mladi-Aktivni- Informisani	1.900.000,00	607.000,00	1.082.000,00
8	UDRUŽENJE GRAĐANA SOMBORSKI OMLADINSKI BOOM	Somborsko leto za mlade 2021	1.000.000,00	116.000,00	0

5. Dodatni nalazi

Prilikom analize, zapaženi su i sledeći nalazi:

- Novac za realizaciju projekta na konkursu za ostvarivanje ciljeva NSM dobilo je i udruženje AUTO SPORTSKI KLUB „PETRO MAX“ koje je registrovano kao sportsko udruženje.
- U slučaju konkursa za zapošljavanje nije ispoštovana ustaljena praksa kao kod ostalih konkursa, da se u Komisiji za stručni pregled nalaze predstavnici međunarodnih organizacija, već je svih pet članova komisije iz ministarstava Republike Srbije (deo komisije bila su tri predviđena člana Ministarstva omladine i sporta i još dva predstavnika drugih ministarstava). Komisiju za stručni pregled podnetih predloga programa i projekata za finansiranje programa i projekata od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora činili su Uroš Pribićević (Ministarstvo omladine i sporta) – predsednik Komisije, Zorica Obojević (Ministarstvo omladine i sporta), Emilija Panić (Ministarstvo omladine i sporta), Danilo Golubović (Ministarstvo za evropske integracije) i Zoran Bogdanović (Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja).
- Komisiju za stručni pregled podnetih predloga programa i projekata za finansiranje programa i projekata od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora za ciljeve NSM

činili su: Snežana Žugić (Ministarstvo omladine i sporta) – predsednik Komisije, Aleksandar Vošić (Ministarstvo omladine i sporta), Milica Kovačević (Ministarstvo omladine i sporta), Nevena Šović (UNFPA) i Milena Stošić (OEBS).

- Tim koalicije je tokom pretrage podataka uočio i određeni broj udruženja građana koja imaju višemilionske godišnje prihode, a koji su gotovo nevidljivi (odsustvo svih kanala komunikacije, odsustvo veb-sajta, odsustvo ažuriranja sajtova i društvenih mreža tamo gde postoje i slično). Posebno skrećemo pažnju na sledeća udruženja koja su dobila finansiranje na analiziranim konkursima, a u pomenutom kontekstu:

1. Evropska mreža mladih
2. Regionalni centar za ekspertizu u obrazovanju za održivi razvoj Vojvodine
3. STUDENTSKI PARLAMENT FILOZOFSKOG FAKULTETA
4. RAZVOJNI CENTAR VOJVODINE
5. KLUB MLADIH LIDERA
6. "Mreža mladih Srbije"
7. Udruženje građana "Vera ljubav nada" Novi Sad
8. "NOVA INICIJATIVA MLADIH ZA BOLJU BUDUĆNOST"
9. Centar za aktivizam Beograd
10. "Poslovi za mlade"
11. Centar za aktivizam Vranje
12. "Udruženje Roma Beočin" – Beočin
13. "Centar za istraživanje, razvoj i primenu praktičnih znanja i veštine CEIR" Novi Sad
14. SAVEZ PRONALAZAČA SRBIJE
15. Udruženje "CIVILNET"
16. "Komitet za prosperitet društva"
17. Savez studenata Biološkog fakulteta
18. Trening centar Stepa 2019
19. Centar za poslovne treninge

- Takođe, uočili smo i organizacije koje su dobile značajne sume na konkursu a sa nesrazmerno manjim prihodima u prethodnim godinama koja su takođe slabo vidljiva na internetu:

1. Asocijacija mama Srbije (odobreno 2.200.000 RSD)
2. UDRUŽENJE GRAĐANA BELI GRAD (odobreno 3.193.000,00 RSD)
3. Savez mladih osoba sa invaliditetom sa juga Srbije (odobreno 1.600.000,00 RSD)
4. Udruženje građana "Vera ljubav nada Šajkaš" (odobreno 1.200.000,00 RSD)
5. "OMLADINSKO TURISTIČKI KLASTER SREM" (odobreno 3.434.000,00 RSD)
6. Udruženje građana "Good ENERGY" (odobreno 2.700.000,00 RSD)
7. Studentska unija Fakulteta tehničkih nauka (odobreno 1.800.000,00 RSD)

8. Organizacija za razvoj i demokratiju Bujanovac (odobreno 2.500.000,00 RSD)
9. Asocijacija ruralne omladine Srbije (odobreno 1.500.000,00 RSD)

Ukrštanjem podataka sa [analizom dodeljenih projekata Ministarstva omladine i sporta 2020. godine, koju je uradila Krovna organizacije mladih Srbije](#), primećeno je da postoje organizacije koje su dobile finansiranje i 2020. i 2021. godine, i u obe analize su se našle u kategoriji manje vidljivih ili nevidljivih.

U nastavku sledi spisak tih organizacija:

1. "Mreža mladih Srbije"
2. Organizacija za razvoj i demokratiju Bujanovac
3. RAZVOJNI CENTAR VOJVODINE
4. Regionalni centar za ekspertizu u obrazovanju za održivi razvoj Vojvodine
5. STUDENTSKI PARLAMENT FILOZOFSKOG FAKULTETA
6. Evropska mreža mladih
7. "NOVA INICIJATIVA MLADIH ZA BOLJU BUDUĆNOST"
8. Centar za aktivizam Vranje
9. Trening centar Stepa 2019
10. "Poslovi za mlade"
11. Udruženje "CIVILNET"
12. Centar za aktivizam Beograd
13. Centar za poslovne treninge

V Zaključci i preporuke

Zaključci

- Proces selekcije i objavljeni rezultati javnog konkursa ukazuju na netransparentnost, kako procesa, tako i finalnih rezultata. Nisu dostavljena bodovanja po kriterijumima niti dokumentacija koja bi pružila uvid u rad komisije, a bez ovih dokumenata nije moguće ustanoviti razloge za ovakvu selekciju predloga projekata.
- Nisu javno objavljene zvanične Odluke i Rešenja o dodeli sredstava.
- Udruženja koja su konkurisala nisu imala mogućnost prigovora, a ni žalbe na rezultate konkursa, niti su imala informacije o odbijanju i razlozima odbijanja predloga projekta.
- Ugovori su potpisani pre nego što je zvanično objavljen spisak predloga projekata koji su odabrani za finansiranje.
- Analizom na osnovu mesta sedišta uderuženja građana čiji su projekti podržani od strane ministarstva zaključujemo da su udruženja sa teritorije Grada Beograda dobila čak 30 od 66 projekata, a udruženja sa teritorije Novog Sada su dobile 11 projekata. Ovo jasno ukazuje na nejednake prilike i mogućnosti za mlade i centralizaciju aktivnosti, koja dodatno utiče na položaj mladih izvan velikih centara, pre svih Beograda. Ovakva regionalna dodela projekata posebno zabrinjava ako imamo u vidu da je broj nezaposlenih mladih u Beogradu značajno niži u odnosu na broj nezaposlenih mladih iz drugih regiona, a naročito Centralne i Zapadne Srbije i Južne i Istočne Srbije. Od ukupnog broja nezaposlenih mladih, 10,8% je iz Beograda (12 449 nezaposlenih mladih), 19,6% je iz Vojvodine (22 593 nezaposlenih mladih), 28,3% iz regiona Južne i Istočne Srbije (32 673 nezaposlenih mladih) i čak 34,9% nezaposlenih mladih je iz regiona Centralne i Zapadne Srbije (40 279 000 nezaposlenih mladih). Region koji ima najviše nezaposlenih mladih – Centralna i Zapadna Srbija je dobio tek tri projekta i ukupno svega 7,4 miliona dinara. Na osnovu ovog se zaključuje da se prilikom dodele sredstava nije vodilo računa o procentu nezaposlenosti mladih prema regionima, a samim tim ni o mladima u značajnom delu Srbije.⁵
- Od ukupno 66 projekata, 12 je dodeljeno organizacijama mlađim od 4 godine, od čega su 2 udruženja osnovana u 2020. godini. Evidentno je i to da su ovim organizacijama, čiji su kapaciteti i iskustvo u vođenju milionskih projekata upitni, dodeljeni grantovi koji prelaze milion dinara, u nekim slučajevima i višestruko. Ovo je naročito izraženo na konkursu za zapošljavanje, koji u svom cilju ima povećanje mogućnosti za zapošljavanje mladih.
- Veliki broj udruženja koja su podržana na ovim konkursima nema internet prezentacije i društvene mreže (osnovna sredstva komunikacije mladih) i njihov rad je u potpunosti ili u velikoj meri nevidljiv na internetu. Budući da je vidljivost definisana kao kriterijum za

⁵ Krovna organizacija mladih Srbije, Analiza konkursa za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata Ministarstva omladine i sporta, dostupno na: https://koms.rs/2021/06/07/analiza-konkursa-za-finansiranje-i-sufinansiranje-programa-i-projekata-ministarstva-omladine-i-sporta/#_ftn1

bodovanje, a postoji i poseban deo u Smernicama koji definiše obaveze vidljivosti projekata, ostaje upitno na osnovu čega su ovim organizacijama odobreni projekti i kako su bodovani u ovim segmentima.

- Takođe, zabrinjava veliki broj organizacija koje imaju višemilionske godišnje prihode, a nemaju vidljivost na internetu i jako je teško pronaći podatke o njihovom radu. Ostaje upitno na koje načine komuniciraju sa i ka mladima, kako uključuju mlade u svoje aktivnosti i kako mobilisu mlade, jer uprkos finansiranju nije moguće pronaći informacije o bilo kakvim aktivnostima ovih organizacija.
- Primetan je i veliki broj udruženja, čak njih 15, koja su dobila veće iznose za finansiranje projekta od ukupnih prihoda za prethodnu/prethodne godine. Kako kapaciteti, takođe, jesu kriterijum za bodovanje, upitno je kako su organizacije dobile mogućnost da realizuju projekte koji su veći od njihovog ranijeg godišnjeg prihoda.
- Čak 13 udruženja iz kategorije slabo vidljivih ili potpuno nevidljivih na internetu je finansirano od strane Ministarstva omladine i sporta dve i više godina. Zabrinjava podatak da uprkos kontinuiranom finansiranju od strane ministarstva, za ove organizacije nema dovoljno ili uošte podataka o realizaciji projekata, aktivnosti i slično. Podsećamo da je vidljivost predviđena kao obaveza Smernicama, i da se vrednuje i boduje prilikom evaluacije.
- Sportsko udruženje dobilo je priliku da realizuje projekat za mlade.
- Sastav komisije konkursa za zapošljavanje odstupa od uobičajne prakse i ne sadrži osobe iz međunarodnih organizacija. Upravo rezultati ovog konkursa, izdvajaju se u pogledu odabira većeg broja organizacija bez vidljivosti na internetu, bez informacija o radu, bez ranijeg iskustva. Ostaje upitno kako će predloženi projekti uticati na proklamovani cilj konkursa kada u obzir uzmemo sve rezultate ove analize.

Čitava analiza ukazuje na nedoslednosti i nelogičnosti koje nije moguće dodatno analizirati bez uvida u projekte organizacija, budžete i bodovanja projekata i programa po kriterijumima definisanim Smernicama. Na osnovu dostupnih informacija, nije moguće uraditi dubinsku analizu i sagledati da li su odluke o finansiranju koje su donete, donete u javnom interesu, a selektovani predlozi projekata odgovaraju postavljenim ciljevima konkursa.

Preporuke

Preporuke za dalje korake Koalicije otvoreno o konkursima

- Podneti zahtev za slobodan pristup informacijama od javnog značaja, kojim će se tražiti bodovanja po kriterijumima pojedinačnih predloga programa/projekata.
- Podneti Zahtev za slobodan pristup informacijama od javnog značaja, kojim će se tražiti svi materijali nastali u radu komisije;
- Podneti Zahtev za slobodan pristup informacijama od javnog značaja, kojim će se tražiti svi predlozi projekata (svi podneti formulari uključujući i budžete od strane učesnika javnog konkursa);

- Ustanovljen je veliki broj organizacija sa visokim prihodima bez vidljivosti. Na osnovu baze BIRN i drugih dostupnih podataka, pojavljuju se iste organizacije mapirane i na drugim konkursima poput onih raspisanih od strane Grada Beograda i drugih ministarstva. Ispitati i druge javne konkurse i mapirati organizacije koje dobijaju novac na njima, a za koje ne postoje javno dostupne informacije o njihovom radu;
- Zalagati se za kreiranje javne baze udruženja koja kroz budžetsku liniju 481 dobijaju sredstva, od lokalnog do nacionalnog nivoa i analizirati rad tih organizacija;
- Mapirati i pratiti organizacije koje koriste javna sredstva, a nemaju vidljiv i transparentan rad (napraviti bazu ovih organizacija).
- Učiniti medijski vidljivim netransparentan proces dodele sredstava Ministarstva omladine i sporta.
- Kreirati i zagovarati preporuke za unapređenje procesa dodele sredstava Ministarstva omladine i sporta.

Preporuke za unapređenje konkursa Ministarstva omladine i sporta

- Izmeniti normativni okvir kako bi udruženja dobila pravo na žalbu (Zakon o mladima i Pravilnik o finansiranju i sufinansiranju programa i projekata od javnog interesa u oblasti omladinskog sektora).
- Učiniti javno dostupnim bodovanja po kriterijumima.
- Proširiti komisiju uz obavezu da bude formirana tako da sadrži članove nezavisnih međunarodnih institucija i predstavnike mladih.
- Uvesti limite i ograničenja u visini mogućeg finansiranja novoformiranih ili organizacija bez relevantnog iskustva u sprovođenju projekta i omladinskoj politici.
- Kreirati posebne konkurse za jačanje kapaciteta organizacija mladih i za mlade.
- Proširiti konkursnu dokumentaciju tako da sadrži i kratke opise projekata kao i partnerstva i regionalni obuhvat projekta.
- Omogućiti uvid u dokumentaciju.
- Učiniti javno dostupnim informacije o realizovanim projektima.
- Ministarstvo omladine i sporta da kreira redovne godišnje evaluacione izveštaje kako bi omogućilo uvid i praćenje realizacije finansiranih projekata.